

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3Tdo/44/2019
Identifikačné číslo spisu:	2117012694
Dátum vydania rozhodnutia:	18.09.2019
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Kostolanská
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2019:2117012694.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Jany Serbovej a sudcov JUDr. Martina Bargela a JUDr. Martiny Zeleňakovej, na neverejnom zasadnutí konanom 18. septembra 2019 v Bratislave, v trestnej veci obvineného C. E., pre prečin útoku na verejného činiteľa podľa § 324 ods. 1 písm. b) Trestného zákona, o dovolaní obvineného C.W. podanom proti rozsudku Krajského súdu v Trnave z 19. júla 2019, sp. zn. 5To/68/2018, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie obvineného C. E. sa o d m i e t a.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Trnava (ďalej aj len „súd prvého stupňa“) z 13. marca 2018, sp. zn. OT/292/2017 bol obvinený C. E., nar. XX. V. XXXX v E., naposledy trvale bytom v D., G. XXXX/X, t.č. v ÚVTOS Želiezovce (ďalej aj len „obvinený“) uznaný vinným zo spáchania prečinu útoku na verejného činiteľa podľa § 324 ods. 1 písm. b) Trestného zákona na tom skutkovom základe, že

- dňa 15. decembra 2017 v obci Opoj počas služobného zákroku príslušníkov PZ, ktorí zabezpečovali miesto činu súvisiace s úmrtím I. N., vo veci vedenej na Krajskom riaditeľstve PZ v Trnave, Odbore kriminálnej polície pod ČVS: KRP-80/1-VYS-TT-2017, pri Obecnom úrade v čase asi okolo 08.02 hod. najskôr vykrikoval po prítomných príslušníkoch PZ npor. Bc. K. D., npor. Mgr. O. C., npor. C. D. a por. Mgr. I. C. slová „vy vrahovia, vy vrahovia, vy vrahovia, Vás policajtov by mali strieľať“, a následne sa s vozidlom cez obec Opoj a priľahlé pole presunul na cestu smerujúcu na obec Majcichov, kde v čase približne o 08.30 hod. po práp. G. T. vykrikoval slová „vyjebanci, na to by Vás bolo strieľať nevinných ľudí, zastrelili ste mi brata“ a následne potom, ako odchádzal s vozidlom, po jeho otočení, si dal opäť dole okno a vykrikoval po práp. G. T. slovnú vyhrážku „za jedného desiatich Vás odjemem“, čo následne u príslušníka PZ práp. G. T. spôsobilo dôvodnú obavu o život a zdravie.

Za tento trestný čin uložil súd prvého stupňa obvinenému podľa § 324 ods. 1 Trestného zákona s použitím § 38 ods. 2, ods. 4 Trestného zákona, § 37 písm. m) Trestného zákona trest odňatia slobody vo výmere 15 (pätnásť) mesiacov; podľa § 48 ods. 2 písm. b) Trestného zákona súd obvineného zaradil na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Krajský súd v Trnave (ďalej aj len „krajský súd“ alebo „odvolací súd“), rozhodujúci na podklade odvolaní podaných obvineným a prokurátorom proti rozsudku súdu prvého stupňa, rozhodol rozsudkom z 19. júla 2019, sp. zn. 5To/68/2018 tak, že postupom podľa § 321 ods. 1 písm. e), ods. 3 Trestného poriadku odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zrušil v časti vo výroku o treste a spôsobe jeho výkonu; následne odvolací súd postupujúc podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku obvinenému uložil podľa § 324 ods. 1 Trestného zákona s použitím § 38 ods. 2, ods. 4 Trestného zákona, § 37 písm. m) Trestného zákona trest odňatia slobody vo výmere 32 (tridsaťdva) mesiacov, na výkon ktorého súd obvineného zaradil podľa § 48 ods. 2 písm. b) Trestného zákona do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom strázenia; v bode III. výrokovej časti rozsudku odvolací súd odvolanie obvineného postupom podľa § 319 Trestného poriadku zamietol.

Proti rozsudku krajského súdu podal obvinený vo svoj prospech v zákonnej lehote dovolanie, a to prostredníctvom obhajcu Mgr. Norberta Stanka, advokáta so sídlom v Seredi, Štefánikova 4280/30. Prípustnosť dovolania obvinený v podanom dovolaní odvodzuje výlučne s poukazom na ním predpokladané naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku (rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však odvolací súd nemôže skúmať a meniť).

K ním prezumovanej existencii dovolacieho dôvodu precizovaného v predchádzajúcom odseku obvinený úvodom konštatuje, že obsah kvalifikačného pojmu vyhrážka, je pre účely správnej právnej kvalifikácie skutku, zo spáchania ktorého bol obvinený právoplatne uznaný za vinného, nutné vykladať v tom zmysle, že táto musí byť prejavom aj skutočne spôsobilým vyvolať obavu, že páchatel' splní to, čím hrozil. Zároveň musí byť prednesená vážne a v úmysle pôsobiť na výkon právomoci verejného činiteľa. Za predpokladu, že by obvinený takéto slová aj skutočne použil, je treba takéto jeho konanie vyhodnotiť v celkovom kontexte udalostí, za akých ku spáchaniu skutku došlo. Uvádza, že medzi ním a poškodeným T. (príslušníkom Policajného zboru) došlo k verbálnemu konfliktu, ktorý viac - menej vyprovokoval poškodený. Objektívna stránka trestného činu podľa § 324 Trestného zákona je síce nepochybne premietnutím legitímneho verejného záujmu na ochrane príslušníkov Policajného zboru, avšak bolo by nesprávne, ak by sa tento verejný záujem vzťahoval aj na príslušníka Policajného zboru, ktorý svojím správaním vyprovokuje občana k protiprávnemu konaniu. Navyiac, obvineným prednesená vyhrážka „za jedného desiatich Vás odjemem“ vo forme, v akej bola vymedzená v skutkovej vete nebola smerovaná voči konkrétnemu policajtovi, ale bola formulovaná všeobecne. Trestný zákon pritom v posudzovanom prípade chráni individualizovaného príslušníka Policajného zboru, ale nie Policajný zbor vo všeobecnosti. Ďalej obvinený v podanom dovolaní zrekapituloval ostatné okolnosti týkajúce sa spáchaného skutku (zdôraznil pritom opäť absenciu vážnosti ním predneseného ústneho prejavu), pričom mal za to, že k jeho odsúdeniu došlo skôr v dôsledku medializácie jeho prípadu. K tomu dodal, že si myslí, že žiaden trestný čin nespáchal; skôr malo ísť o priestupok voči občianskemu spolunažívaniu, pričom dal do pozornosti povinnosť policajta, ako verejného činiteľa zniesť určitú formu subjektívnej kritiky, ktorá do určitej únosnej hranice a v kontexte daných skutočností môže skutočne vyznieť aj ako vyhrážka. Jeho odsúdenie je zneužitím štátnej moci a exemplárneho potrestania za účelom kriminalizovania jeho osoby. Záverom obvinený súhrnne uviedol, že svojím konaním nenaplnil žiadnu skutkovú podstatu niektorého z trestných činov uvedených v osobitnej časti Trestného zákona.

Na základe uvedeného navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky ako dovolací súd na podklade dovolania podaného obvineným rozhodol tak, že

- postupom podľa § 386 ods. 1 Trestného poriadku, zohľadniac existenciu dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku rozsudkom vysloví porušenie zákona v § 324 ods. 1 Trestného zákona a nasl. v neprospech obvineného (pozn.: nešpecifikujúc, ktorým súdnym rozhodnutím malo dôjsť k uvedenému pochybeniu) a zároveň

- podľa § 386 ods. 2 Trestného poriadku zruší rozsudok Okresného súdu v Trnave z 13. marca 2018,

sp. zn. 0T/292/2017 za súčasného opätovného prikázania vo veci znovu konať a rozhodnúť.

Prokurátorka Okresnej prokuratúry Trnava (ďalej len „prokurátorka“) sa k podanému dovolaniu vyjadrila písomným podaním z 09. júla 2019. Vo vyjadrení uviedla, že sa s argumentáciou obvineného obsiahnutou v podanom dovolaní nestotožňuje a ním namietané skutočnosti považuje za v celom rozsahu nedôvodné; z vykonaného dokazovania bolo jednoznačne a bez pochybností preukázané, že obvinený sa dopustil žalovaného skutku tak, ako je uvedené v skutkovej vete obžaloby a popísaným konaním uvedeným v skutkovej vete naplnil všetky zákonné znaky prečinu útoku na verejného činiteľa podľa § 324 ods. 1 Trestného zákona. S poukazom na povahu dovolacích námietok obvineného v stručnosti navrhla, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol o dovolaní obvineného C.W. tak, že ho postupom podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku na neverejnom zasadnutí odmietne.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako dovolací súd (§ 377 Trestného poriadku) pred vydaním rozhodnutia o dovolaní skúmal procesné podmienky pre podanie dovolania a zistil, že dovolanie bolo podané proti prípustnému rozhodnutiu (§ 368 ods. 2 písm. h/ Trestného poriadku), bolo podané prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Trestného poriadku) a osobou oprávnenou na podanie dovolania (§ 369 ods. 2 písm. b/ Trestného poriadku), v zákonnej lehote (§ 370 ods. 1 Trestného poriadku), na súde, ktorý rozhodol v prvom stupni (§ 370 ods. 3 Trestného poriadku), že dovolanie spĺňa obligatórne obsahové náležitosti dovolania (§ 374 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku), a že obvinený pred podaním dovolania využil svoje právo podať riadny opravný prostriedok (§ 372 ods. 1 Trestného poriadku).

Po splnení tejto formálnej prieskumnej povinnosti však najvyšší súd zistil, že dovolanie obvineného nie je dôvodné, nakoľko dovolací dôvod, na ktorý obvinený poukazuje, zjavne nie je v posudzovanej veci splnený.

Podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak je rozhodnutie založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku, alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku najvyšší súd úvodom vo všeobecnosti poznamenáva, že v rámci dovolacieho konania nie je prípustné preskúmavať správnosť a úplnosť zisteného skutku (veta za bodkočiarkou § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku), ak dovolanie nepodal minister spravodlivosti podľa § 371 ods. 3 Trestného poriadku. Skutkový stav môže najvyšší súd totiž hodnotiť len z toho hľadiska, či skutok alebo iné okolnosti skutkovej povahy boli správne právne posúdené, to znamená, či boli právne kvalifikované v súlade s príslušnými ustanoveniami hmotného práva. Preto nemožno preverovať úplnosť vykonaného dokazovania a správnosť hodnotenia jednotlivých dôkazov, nakoľko toto sú otázky upravené normami procesného práva, nie hmotným právom. Uvedený záver zodpovedá skutočnosti, že dovolanie je mimoriadnym opravným prostriedkom a rozhoduje o ňom najvyšší súd už v tretej inštancii, kde nemožno znovu vytvárať, či meniť skutkové zistenia. S ohľadom na to nemôže najvyšší súd spochybňovať skutkové zistenia, prehodnocovať vykonané dôkazy a ich hodnotenie vykonané súdmi nižších stupňov.

V rámci tohto dovolacieho dôvodu je teda súhrnne potrebné uviesť, že pri posudzovaní oprávnenosti tvrdenia o jeho existencii je dovolací súd vždy viazaný konečným skutkovým zistením (skutkovými závermi), ktoré vo veci urobili súdy prvého a druhého stupňa, teda dôvodom dovolania nemôžu byť nesprávne skutkové zistenia, čo je zrejmé z dikcie § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, veta za bodkočiarkou (to neplatí len pre posúdenie dôvodnosti dovolania ministra spravodlivosti podané podľa § 371 ods. 3 Trestného poriadku).

Inak povedané, vo vzťahu ku skutkovému stavu zistenému súdmi nižších stupňov, môžu obvinení v dovolaní uplatňovať len námietky hmotno - právneho charakteru, nikdy nie námietky skutkové.

Za skutkové sa pritom považujú tie námietky, ktoré smerujú proti skutkovým zisteniam súdov, proti

rozsahu vykonaného dokazovania, prípadne proti hodnoteniu dôkazov súdmi nižších stupňov - ich posudzovanie je dominanciou konania odvolacieho súdu. Ťažisko dokazovania je v konaní pred súdom prvého stupňa a jeho skutkové závery môže dopĺňať alebo korigovať len odvolací súd. Správnosť a úplnosť skutkových zistení dovolací súd nemôže posudzovať, pretože nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy (ak dovolanie nepodal minister spravodlivosti) bez toho, aby ich mohol v konaní o dovolaní sám vykonávať.

Námietka nesprávnosti skutkových zistení, námietka proti spôsobu a rozsahu vykonaného dokazovania, prípadne nesúhlas s tým, ako súd hodnotil vykonané dôkazy, nemôže zakladať žiadny z dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku.

Podstatou správnej právnej kvalifikácie, ktorej absenciu namieta obvinený je však na opačnej strane zároveň tá imanentne súvisiaca právne - kvalifikačná skutočnosť, že skutok ustálený súdmi v pôvodnom konaní (ktorého správnosť a úplnosť dovolací súd nemôže skúmať a meniť) bol subsumovaný (podradený) pod správnu skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone. Len opačný prípad (nesprávna subsumpcia) odôvodňuje naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku. Takáto situácia však v posudzovanom prípade nenastala.

Pokiaľ teda obvinený namieta pochybenia v skutkových zisteniach ustálených vo veci skôr činnými súdmi a v nimi vykonanom hodnotení dôkazov, spolu s tým sa domáha výlučne podstatnej zmeny skutkových záverov, čo by viedlo ku konštatovaniu, že stíhaný skutok nespáchal a to napriek tomu že súdy oboch stupňov dospeli k opačnému záveru.

S ohľadom na vyššie podrobne uvádzanú argumentáciu obvineného obsiahnutú v podanom dovolaní je pritom zrejmé, že obvinený vo všeobecnosti len pokračuje vo svojej obhajobe a (vyjmúc skutočne zanedbateľné rozdiely) opakuje svoje námietky predložené v konaní predchádzajúcom podaniu dovolania, pričom vôbec nereflektuje na významový obsah jemu dostupných dovolacích dôvodov. Obvinený vyjadrením nesúhlasu s hodnotením vykonaného dokazovania, v rámci rozhodnutí súdu prvého stupňa a krajského súdu v otázke ustálenia tých skutkových okolností, ktoré sú vyjadrením jeho konania ustáleného v skutkovej vete, v podstate len napáda spôsob hodnotenia vykonaných dôkazov a tieto zároveň sám hodnotí zo svojho uhla pohľadu.

Povedané s istou dávkou zjednodušenia (odhliadnuc od formálne nesprávnej identifikácie, resp. vymedzenia zákonných ustanovení, ktoré mali byť v predchádzajúcom konaní porušené, prípadne úplná absencia určenia týchto väd zaťažujúcich v dovolacom návrhu označené rozhodnutia), argumentácia obvineného sa pohybuje v naviac rýdzo hypotetickej rovine, a to riadiac sa hlavným motívom: „ak sa skutok nestal tak, ako je uvedené vo výroku právoplatného rozsudku, nemôže byť zákonné ani jeho právne posúdenie ako trestný čin“. Konkrétnejšie, z vecného hľadiska v podstate obvinený upozorňuje na skutočnosť, že na základe vykonaného dokazovania nebolo údajne dostatočným, resp. z pohľadu obvineného „správnym“ (a pre neho teda priaznivejším) spôsobom preukázané, že sa skutok stal tak, ako uzavrel súd prvého stupňa a že neboli dostatočne vyvrátené aj iné alternatívy skutkového deja (provokácia zo strany príslušníka Policajného zboru a i.), ktorým obvinený naviac prisudzuje právne - kvalifikačnú kvalitu prakticky zhodnú s okolnosťami vylučujúcimi protiprávnosť.

Avšak, ako už bolo zdôraznené vyššie, pre dovolací súd, konajúci na podklade dovolania obvineného je záväzný skutok tak, ako bol tento zistený zo strany súdov nižšieho stupňa (a vymedzený v skutkovej vete citovanej hneď v úvode odôvodnenia daného rozhodnutia). S poukazom na vyššie citované právne úvahy, by zaoberanie sa námietkami takejto povahy zakladalo neprípustný procesný stav, ktorý by de facto dovolacie konanie stotožnil s konaním pred odvolacím súdom, čo je právnou úpravou dovolacieho konania, s prihliadnutím na jeho špecifickú povahu ako mimoriadneho opravného prostriedku vylúčené.

Úplným záverom najvyšší súd aspoň v stručnosti zareaguje na námietku obvineného, ktorá aspoň na prvý pohľad predstavuje námietku právneho charakteru, a to ním predpokladaný význam uskutočnenej vyhrážky a jej zákonom predpokladaný okruh z hľadiska subjektov, voči ktorým smeruje. V prvom rade

najvyšší súd obvineného upozorňuje na skutočnosť, že na naplnenie znakov trestného činu útoku na verejného činiteľa podľa § 324 ods. 1 Trestného zákona plne postačuje, ak je výhražný prejav páchatel'a uskutočnený vážne kvôli výkonu právomoci verejného činiteľa bez ohľadu na to, či má páchatel' za úmyslom vyhrážku splniť (obdobne R 5/1963). Bezprostredne na uvedené najvyšší súd dodáva, že z obsahu skutkovej vety rozsudku súdu prvého stupňa v spojení s rozsudkom odvolacieho súdu azda niet rozumnej pochybnosti o tom, že označený prejav obvineného predstavujúci skutok bol smerovaný na individuálne určených príslušníkov Policajného zboru ako verejných činiteľov; preto najvyšší súd považuje dovoláciu námietku obvineného, ohľadom všeobecnosti adresáta takéhoto jeho právne reprobovaného konania, za vyslovene špekulatívnu.

Riadiac sa vyššie uvedeným, nakoľko obvinený skutočnosťami uvedenými v dovolaní nenaplnil ním namietaný dovolací dôvod v zmysle ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, rozhodol najvyšší súd na neverejnom zasadnutí podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku tak, že dovolanie obvineného C. E. odmietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.